

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานของบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ
The relationship between deferred tax and Firm Performance of
Companies Listed in the Stock Exchange of Thailand: A Case Study of
Service Industry Group.

สุนันทา ปาสาเลา¹ พิทยา ผ่องกลาง² ชุตติญาภัก วาฤทธิ์³ ศันสนีย์ มีพร้อม⁴

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 107 บริษัท กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 ข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลขั้นทุติยภูมิ (Secondary data) ในช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2562 รวม 3 ปี จากข้อมูลงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ และทดสอบสมมติฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT) มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับผลการดำเนินงาน ของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ได้แก่สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรก่อนหักภาษี (DTABET) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT) และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTLEBT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี, ผลการดำเนินงาน, กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

Abstract

This study was to study the relationship between deferred income tax and the performance of listed companies on the Stock Exchange of Thailand: a case study of 107 service industry groups, a sample group of 321 data. Data were collected as secondary data. Secondary data in the year 2017 - 2019, a total of 3 years from the financial statements Annual registration statement (Form 56-1) by using statistics to analyze and test hypothesis, mean, standard deviation. And analysis of correlation coefficients at a significance level of 0.05.

¹ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล อีเมลล์ Sunanta_pas@vu.ac.th
² ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล อีเมลล์ Pittaya_Pon@vu.ac.th
³ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล อีเมลล์ chutiyaiphak_var@vu.ac.th
⁴ ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาการบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ อีเมลล์ sansanee.me@rmuti.ac.th

The result show that the deferred tax asset to income tax (DTACIT) was significantly negatively related to the return on equity (ROE) at the 0.05 and deferred income tax were negatively related to results of operations. The rate of return on assets was deferred tax assets on profit before taxes (DTABET), deferred tax assets on income tax (DTACIT) and deferred tax liabilities on income tax (DTLEBT) at a significance level of 0.05.

Keywords: Deferred tax, Firm Performance, Service Industry Group.

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ได้ถือปฏิบัติทางการบัญชีโดยเริ่มนำมาใช้ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชี วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นมา โดยเป็นแนวปฏิบัติทางบัญชีของภาษีเงินได้ในกรณีที่รับรู้ผลกระทบทางภาษีทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเกิดจากความแตกต่างของหลักการทางบัญชีและทางภาษี ทำให้กำไรที่คำนวณได้ตามหลักบัญชีแตกต่างจากกำไรสุทธิทางภาษี ผลที่จะตามมา คือทำให้กิจการต้องบันทึกค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่กิจการพึงชำระปรับปรุงด้วยผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้น โดยมีการรับรู้เป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (นัฐฉิ สุวรรณยั่งยืน, 2556). ในปี 2561 ได้ปรับปรุงจากฉบับปี 2560 และจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลัง วันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป อีกทั้งในปี 2562 ได้ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ ได้อธิบายให้เห็นชัดเจนในการรับรู้ผลกระทบทางภาษีเงินได้ของเงินปันผลให้รับรายการโดยสอดคล้องกับการเกิดขึ้นของเงินปันผล ไม่ว่าภาษีจะเกิดขึ้นอย่างไรอีกด้วย เพื่อเป็นแนวปฏิบัติทางบัญชีอันมีผลต่อการจัดทำงบการเงิน

เนื่องจากต้องมีการบันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง ซึ่งทำให้กำไรสุทธิของของบริษัทเพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายทางภาษีลดลง ซึ่งการรับรู้รายการสินทรัพย์และหนี้สินรอการตัดบัญชี จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร (อริวัฒน์ ฉิมจินดา, 2561) และผลการดำเนินงานของบริษัทซึ่งวัดได้จากกำไรหรือความสามารถในการทำกำไร หรืออัตราผลตอบแทนที่นักลงทุนจะได้รับ ซึ่งงบการเงินของบริษัท นอกจากผู้ใช้งบการเงินได้ทราบถึง ผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มผู้ใช้งบการเงินจากการลงทุน แต่รวมถึงผู้บริหารผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีต้องแสดงรายละเอียดข้อมูลงบการเงินให้ถูกต้องเชื่อถือได้

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand : SET) ถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการตัดสินใจลงทุน ถือเป็นการออมที่ได้รับความนิยมสูงและเป็นทางเลือกหนึ่งของนักลงทุน ผู้ลงทุนคือประชาชนทั่วไปสามารถเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจนั้น ซึ่งในกลุ่มธุรกิจบริการถือเป็นกลุ่มที่มีหลายธุรกิจไม่ว่าจะเป็น การแพทย์ โลจิสติกส์ พาณิชยกรรม ท่องเที่ยวและสันทนาการ สื่อและสิ่งพิมพ์ และบริการเฉพาะกิจ ดังนั้นการลงทุนควรศึกษาข้อมูลให้หลากหลายโดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิด

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นศึกษาถึงการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

สมมติฐานทางการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานโดยวัดจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

สมมติฐานที่ 2 ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน โดยวัดจากอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อริวัฒน์ ฉิมจินดา (2561) การศึกษาผลกระทบของภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีต่อความสามารถในการทำกำไรและมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาจากงบการเงิน รายงานประจำปี 2558 - 2560 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาทั้งหมด 294 บริษัท โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอ้างอิง ผลการวิจัยพบว่าภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีไม่มีความสัมพันธ์ต่อผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ในส่วนของราคาของหลักทรัพย์พบว่ารายการภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีมีอิทธิพลกับราคาของหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ไพฑูรย์ กอบกาญจนพฤติ และภัทรณัชชา โชติคุณากิตติ (2558) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์และอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม MAI การเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี ของปี 2556 จากกลุ่มตัวอย่าง 79 บริษัท ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี อัตรากำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นอย่างมีนัยสำคัญสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์

Nwaorgu, I. Augustine et. (2019) ได้ศึกษาผลกระทบของการบัญชีภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทเกษตรในประเทศ ไนจีเรีย โดยใช้ข้อมูล 4 บริษัท ระยะเวลา 7 ปี ตั้งแต่ปี 2554 - 2560 และวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย จากการศึกษาพบว่าภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน

Chludek (2011) ได้วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องมูลค่าแรกของการเปิดเผยภาษีรอกการตัดบัญชีภายใต้ IFRS/IAS การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมโดยคำนึงถึงองค์ประกอบภาษีรอกการตัดบัญชีที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าโดยทั่วไปนักลงทุนไม่พิจารณาภาษีรอกการตัดบัญชีเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับการประเมินมูลค่าของบริษัท ยกเว้นเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีสุทธิขนาดใหญ่ เพื่อตรวจสอบว่ามูลค่าทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องของข้อมูลภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีอาจเกิดจากการไม่มีผลกระทบด้านกระแสเงินสดหรือไม่ การวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของมูลค่าจะเสริมด้วยการวิเคราะห์การถดถอยการยอดดุลภาษีรอกการตัดบัญชี การวิเคราะห์เพิ่มเติมนี้แสดงให้เห็นว่าประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ของยอดดุลภาษีรอกการตัดบัญชียังคงมีอยู่เมื่อเวลาผ่านไปโดยมีบัญชีที่เพิ่มขึ้น และลดลงในช่วง 4 ปีและสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชียุทธินั้นกลับรายการได้มากกว่าหนี้สินภาษีรอกการตัดบัญชี นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าการกลับรายการยอดคงเหลือส่วนใหญ่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดที่ค่อนข้างเล็กน้อย

ปรายฟ้า แซ่ลิ่ง, กิตติมา อัครนพงศ์. (2558) ศึกษาความสัมพันธ์หนี้สงสัยจะสูญกับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและผลกระทบของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างหมวดธุรกิจธนาคาร 11 บริษัท หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ 31 บริษัท ผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ การบันทึกบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนระหว่างทุนต่อสินทรัพย์รวมอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

Purina (2016) บทความนี้ได้ศึกษา บริษัท เช็กและรัสเซียที่ใหญ่ที่สุดที่จัดทำและนำเสนองบการเงินตาม IFRS ได้รับเลือกโดยอ้างอิงดัชนีหุ้นของเช็กและรัสเซียที่เป็นที่รู้จัก เป็นงานวิจัยประเภทเชิงปริมาณและวิเคราะห์ภาษีรอการตัดบัญชีของบริษัท ความแตกต่างระหว่างบริษัทเช็กและรัสเซีย ที่เกี่ยวกับกลยุทธ์ของผู้เสียภาษีและตัวชี้วัดภาษีรอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายภาษี อย่างไรก็ตามลักษณะเฉพาะในขอบเขตของการบัญชีการเงินส่วนใหญ่สามารถเปรียบเทียบได้ซึ่งพิสูจน์ประสิทธิภาพของ IFRS ในการกำหนดมาตรฐานข้อมูลทางการบัญชี

Noor and Aziz (2007) การศึกษานี้ศึกษาว่าบริษัท ต่างๆ ใช้ค่าใช้จ่ายภาษีรอการตัดบัญชีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายรายได้หรือไม่: (1) เพื่อหลีกเลี่ยงการลดลงของรายได้และ (2) เพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสีย และจากการศึกษาของ Philip et al. (2003) ซึ่งพบหลักฐานว่าบริษัท ต่างๆ ใช้ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพื่อจัดการรายได้ การศึกษาตรวจสอบงบการเงินที่จัดทำขึ้นสำหรับปี 2544-2546 ของ บริษัท จากผลิตภัณฑ์สำหรับผู้บริโภคและอุตสาหกรรมที่ระบุไว้ในคณะกรรมการแรกและที่สองของ Bursa Malaysia. กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 493 ปี ในรายงานค่าใช้จ่ายภาษีรอการตัดบัญชีสำหรับรอบระยะเวลา 3 ปี โดยการทดสอบค่าผิดปกติที่ 1% และ 99% การใช้วิธีการจัดการกำไรของ Burgstahler และ Dichev (1997) วิธีการคงค้างรวมของ Healy (1985) และวิธีการคงค้างที่ผิดปกติของโมเดล Modified Jones (Dechow et al., 1995) พบหลักฐานว่า บริษัทต่างๆ ใช้ค่าใช้จ่ายภาษีรอการตัดบัญชีเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี การศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่รายงานโดย บริษัท ตั้งแต่ปี 2533-2547 บัญชีดุลเครดิตของหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของบริษัทที่รายงานรายได้ตามบัญชีสูงกว่ารายได้ที่ต้องเสียภาษีซึ่งบ่งชี้ถึงกลยุทธ์การวางแผนภาษีของบริษัท โดยทำให้เกิดหนี้สินทางภาษีในอนาคต

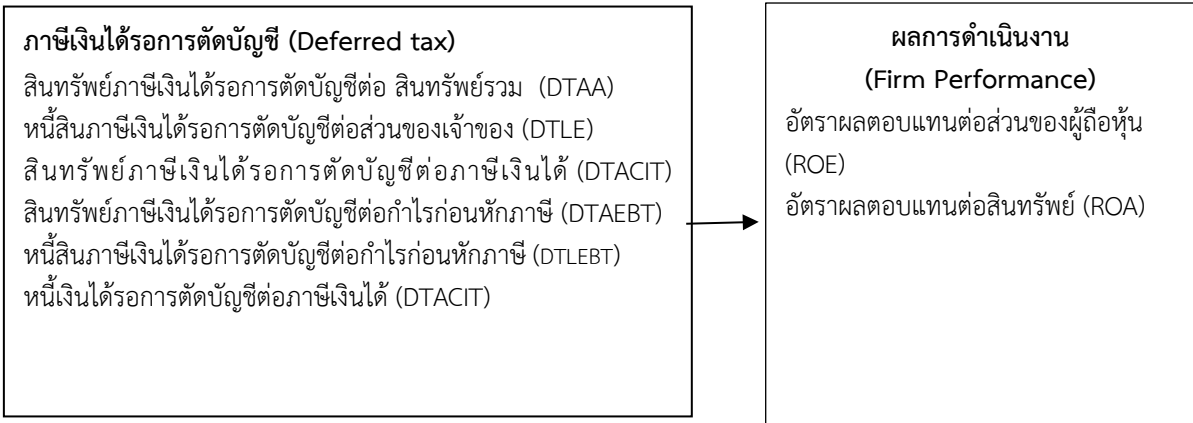
Nwaorgu, I. A., et al. (2019). ได้ศึกษาภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มเกษตรในประเทศไทย ในจิจีเรีย จากศึกษาจำนวน 20 บริษัทเป็นระยะเวลา 3 ปี ระหว่าง 2016 -2018 โดยการพิจารณาอัตราส่วนของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) พบว่าอัตราส่วนของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

กรอบแนวคิดทางการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการทบทวนวรรณกรรมได้กรอบแนวคิดของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการทบทวนวรรณกรรมของ Skinner (2008) และ Purina (2016) และผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวแปรอิสระ Independent

ตัวแปรตาม Dependent

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 617 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 15 กันยายน 2563) สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ปี พ.ศ.2560 - 2562 ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ (รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563) ที่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลในการศึกษาครบถ้วน ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

เงื่อนไขกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนบริษัท
บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการทั้งหมด	116
หัก บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่มีข้อมูลทางการเงินไม่ครบถ้วน	(9)
จำนวนบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	107
กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น	321 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ คือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี (56-1) และงบการเงินรวม ปี พ.ศ. 2560 - 2562 โดยแหล่งข้อมูลจาก เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2563) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ และจากค้นคว้าข้อมูล

จากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ บทความ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ฐานข้อมูลและเว็บไซต์ที่เผยแพร่ทั่วไปและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาในการศึกษาได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมตามกรอบแนวคิดในการวิจัยดังกล่าว ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระได้แก่ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และตัวแปรตามได้แก่ผลการดำเนินงาน วัดค่าได้ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การวัดค่าตัวแปร

ตัวแปร	ตัวย่อ	การวัดค่าตัวแปร
ตัวแปรอิสระ (Independent) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
1. อัตราสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อสินทรัพย์รวม	DTAA	สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี / สินทรัพย์รวม
2. อัตราหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	DTLE	หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี/ ส่วนของผู้ถือหุ้น
3. อัตราสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรก่อนหักภาษี	DTAEBT	สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี/ กำไรก่อนหักภาษี
4. อัตราหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรก่อนหักภาษี	DTLEBT	หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี/ กำไรก่อนหักภาษี
5. อัตราสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้	DTACIT	สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี/ ภาษีเงินได้
6. อัตราหนี้เงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้	DTLCIT	หนี้เงินได้รอการตัดบัญชี/ภาษีเงินได้
ตัวแปรตาม (Dependent) ผลการดำเนินงาน		
1. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ROE	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ* 100 รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่เฉลี่ย
2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ROA	กำไร(ขาดทุน)ก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้*100 รวมสินทรัพย์เฉลี่ย

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อวิเคราะห์ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ
- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยการหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปลักษณะเบื้องต้นของข้อมูลตัวแปร ได้แก่ ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum), ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อ สินทรัพย์รวม (DTAA), หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DTLE), สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรก่อนหักภาษี (DTAEBT), หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรก่อนหักภาษี (DTLEBT) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT), หนี้เงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT) และ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE), อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Variable	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
DTAA	321	.000	1.924	.0234	.139
DTLE	321	-1.699	11.648	.067	.668
DTAEBT	321	-5.131	10.440	.146	.913
DTLEBT	321	-3.520	17.792	.384	1.791
DTACIT	321	-3.819	59.873	1.403	4.436
DTLCIT	321	.000	46.381	1.856	4.931
ROE	321	-39.120	75.060	6.946	10.075
ROA	321	-75.290	81.270	8.014	14.495

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานของอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT) มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.120 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงาน ของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) พบว่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรก่อนหักภาษี (DTLEBT) มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.129 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT) และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTLCIT) มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.206 และ -.178 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

Variable	DTAA	DTLE	DTAEBT	DTLEBT	DTACIT	DTLCIT	ROE	ROA
DTAA	1							
DTLE	-0.010	1						
DTAEBT	0.037	0.009	1					
DTLEBT	-0.032	.221**	0.039	1				
DTACIT	0.057	0.029	-0.042	-0.044	1			
DTLCIT	0.008	.190**	-0.017	.592**	.179**	1		
ROE	-0.011	0.027	0.069	-0.050	-.120*	-0.101	1	
ROA	-0.007	0.016	.129*	-0.047	-.206**	-.178**	.738**	1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT) มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ทั้งนี้เกิดได้จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้ต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้น้อยแสดงว่าจะอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูง โดยเนื่องจากรายการภาษีเงินได้เป็นส่วนที่มีผลในทำให้บัญชีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ในการที่จะนำไปคิดเป็นอัตราผลตอบแทน สอดคล้องกับแนวคิดทางบัญชีคือ หากค่าใช้จ่ายน้อยจะทำให้ให้มีผลกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นซึ่งทำให้ผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นด้วย

สำหรับความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงาน ของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) พบว่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อกำไรก่อนหักภาษี (DTAEBT) มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) แสดงให้เห็นว่ารายการสินทรัพย์รอตัดบัญชีต่อส่วนกำไรก่อนหักภาษีมักอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ก็สูงด้วยซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Nwaorgu, I. Augustine et. (2019) ได้ศึกษาผลกระทบของการบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทเกษตรในประเทศ ไนจีเรีย จากการศึกษาพบว่าภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน

ส่วนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTACIT) และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต่อภาษีเงินได้ (DTLCIT) มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม สอดคล้องกับ ปรายฟ้า แซ่ลิ่ง, กิตติมา อัครนพงศ์. (2558) ศึกษาความสัมพันธ์ที่ส่งผลสูงกับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและผลกระทบของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีผลการศึกษพบว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ การบันทึกบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนระหว่างทุนต่อ สินทรัพย์รวมอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และ Nwaorgu, I. A., et.al. (2019). ได้ศึกษาภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มเกษตรในประเทศไนจีเรีย พบว่าอัตราส่วนของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. บริษัทควรจัดทำการวางแผนภาษีให้เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนกลยุทธ์ทางการเงินของบริษัท โดยใช้การบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากความซับซ้อนของมาตรฐานการบัญชีในปัจจุบันเพื่อกำหนดกลยุทธ์ให้ผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้น และเพื่อใช้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้งบการเงินทั้งภายในและภายนอกผู้บริหาร หรือนักลงทุนสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ และสร้างผลตอบแทนต่อนักลงทุนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยในการลงทุน ดังนั้นการศึกษาในอนาคตควรขยายประเด็นถึงรายการย่อยของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพื่อศึกษาถึงผลการดำเนินงาน
2. ควรทำการศึกษาในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อช่วยในการควบคุมการดำเนินการในปัจจุบันและในการวางแผนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (ออนไลน์). จาก www.set.co.th สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2563.
- นัฐวุฒิ สุวรรณยั่งยืน. (2556). บทความทางวิชาการ-การบัญชีภาษีเงินได้. *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*. 35(136). เม.ย.-มิ.ย. 2556. หน้า 42-58.
- ปรายฟ้า แซ่ลี้, กิตติมา อัครนพงศ์. 2558. ความสัมพันธ์ที่ส่งผลจะสูงกับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและผลกระทบต่อของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *การประชุมวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชีครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างวันที่ 14-15 พฤษภาคม 2559 เศรษฐกิจไทยในยุคดิจิทัล*. หน้า 407-420. กรุงเทพมหานคร.
- ไพฑูรย์ กอบกาญจนพุดดิและ ภัทธณชชา โชติคุณากิตติ (2558) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์และอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 2(1), 464-471.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). *มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง “ภาษีเงินได้”*. (ออนไลน์). จาก www.tfac.or.th สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2563). *งบการเงิน*. (ออนไลน์). จาก www.sec.co.th สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563.
- อริวัฒน์ ฉิมจินดา. (2561). การศึกษาผลกระทบของภาษีเงินได้รอตัดบัญชีต่อความสามารถในการทำกำไร และมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100). การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร บัญชีมหาบัณฑิต สาขาบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Chludek, A. K. (2011). Perceived versus actual cash flow implications of deferred taxes-an analysis of value relevance and reversal under IFRS. *Journal of International Accounting Research*, 10(1), 1.

- Purina, M. (2016). Deferred Tax under IAS 12 in the chosen Czech and Russian companies. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 220, 382-390.
- Nwaorgu, I. A., Abiahu, M. F. C., Tapang, A. T., & Iorombagah, J. A. (2019). Deferred Tax Accounting and Financial Performance: The Listed Agricultural Firms Perspective in Nigeria. *Nwaorgu, IA, Abiahu, MC & Iorombagah, JA (2019. August). Deferred Tax Accounting and Financial Performance: The Listed Agricultural Firms' Perspective in Nigeria. In Dandago, KI, Salawu, RO, Akintoye, RI & Oyedokun, GE (Eds.)*.
- Skinner, D. J. (2008). The rise of deferred tax assets in Japan: The role of deferred tax accounting in the Japanese banking crisis. *Journal of Accounting and Economics*, 46(2-3), 218-239.